

[K. Hølvæg Petersen.]

udviklingen, medmindre der er støtte i befolkningen ud over landet, i kommunerne, medmindre der er nogle mennesker, der sætter tingene i gang, og som er engageret i forhold til den kunstneriske udvikling.

Derfor er det godt, om vi her kan få en diskussion om forholdet imellem det centraliserede princip og decentraliseringen. Ikke at jeg tror, vi kan foreskrive en række bestemmelser, hvorefter man i kommunerne er forpligtet til at yde et eller andet beløb til kunstnere eller til kunstnerisk udsmykning. Men det kan alligevel godt være, at der fra en sådan debat kan udgå nogen inspiration, der så kan mødes med de tanker, der heldigvis er i gang ud over landet. For der er ingen tvivl om, at man i sammenhæng med den miljødebat, der finder sted, også i stigende grad ser nødvendigheden af at interessere sig for det, der har med kunst at gøre.

Jeg vil gerne sige, at når man kunne forestille sig — jeg forstod på hr. Børge Pedersen, at det var tanker, han nærer — at afskaffe alt, hvad der har med statsstøtte at gøre, så vil jeg lige erindre om, at vi her står over for en meget gammel idé, og hvis man studerer hele udviklingen, vil man opdage, at mange af de kunstnere, hvis værker vi i dag påskønner, og som vi ikke kan tænke os at være foruden, på den ene eller den anden måde har fået støtte af staten enten i form af rejsestipendier eller i form af faste ydelser. Lad mig bare i flæng nævne digtere som Pontoppidan, Holger Drachmann, Johs. V. Jensen, Georg Brandes, ikke at forglemme H. C. Andersen, der var en af de første, der nød godt af det, og som fik en udenlandsrejse, der blev meget afgørende for hele hans udvikling, Hertz, Hostrup, Chr. Winther, tag hele kongerækken, de har fået stipendier fra staten. Og tag komponisterne Heise, Hartmann, N. W. Gade, tag malerne Constantin Hansen, Exner, Sonne, Syberg, Johs. Larsen — altså alle sammen navne, hvis værker vi beundrer og respekterer, og som måske ikke ville have været i stand til at yde det, de gjorde, hvis der ikke på et givet tidspunkt af deres udvikling var ydet dem en støtte, en anerkendelse fra statens side.

Det er rigtigt, at det afgørende sker på det lokale grundlag, men det er lige så rig-

tigt, at der nok vil være tilfælde, hvor inspirationen vil mangle, hvis man ikke fra statens side er parat til at hjælpe.

Det synspunkt skal vi have med i debatten. Jeg tror ikke, vi kan opgive tanken om en central fond, hvorfra der kan gives støtte, men jeg tror heller ikke, at det er den, der kan bære hele vor kulturudvikling, når vi tænker på kunst og kunstudvikling.

Må jeg så sige, når vi taler om det økonomiske, for det gør vi jo altid, at jeg har været ude på møder, hvor man har sagt til mig: bare vi kunne afskaffe støtten til kunstnerne, så kunne vi klare landets økonomiske problemer. Jeg siger: bare vi dog kunne få slået fast, hvor små beløb det drejer sig om. Kulturministeriets beskedne budget er 1 pct. af statsudgifterne, nu falder det yderligere, når naturfredningen overføres til et andet ministerium, så det kommer ned på 0,87 pct. Statens Kunstfond andrager 6,8 mill. kr. på kulturministeriets budget, det vil sige 1 pct. af kulturministeriets budget. Så tror jeg, man har et indtryk af, hvor lille et beløb det drejer sig om. Det er 1 kr. 35 øre pr. indbygger, hvis man vil have skåret det ekstra ud i pap.

Der er intet grundlag for, at man retter så voldsomme angreb på en stat, der mener, man har råd til i en velstandsudvikling at yde et beløb af denne begrænsede størrelsesorden. Bare man dog kunne få disse proportioner slået fast, så vi ikke forvilder os ud i helt urimelige betragtninger om det, der søges ud til kunstnere til højre og venstre. Ikke at der ikke er fejl at rette i den måde, der administreres på, det vil der altid være på et område, der er så ømfindtligt som det område, der her er tale om.

Til sidst vil jeg sige, at vi nok også skal se denne debat i sammenhæng med det, der sker med os. Jeg nævnte før miljødebatten, hele vor samfundsudvikling, hvor vi presses af en teknologisk udvikling af en styrke, som vi måske sjældent gør os klart, men hvor vi alligevel må erkende, at vi er i en tilstand af forvirring og rodløshed. Så er det et spørgsmål, om vi, når vi begynder at tale om andre værdier end den økonomiske vækst, da ikke i højere grad må se på, hvordan vi fremmer kulturudviklingen og her i denne sammenhæng den kunstneriske udvikling. Jeg sætter ikke lighedstegn mellem kunst og kulturudvikling, men inden for